

Modtagelse af
radioaktive emner i
Danmark

**DANSK
DEKOMMISSIONERING**

NATIONALT CENTER
FOR RADIOAKTIVT AFFALD

Aflevering af radioaktive emner

Brugere af radioaktivt (ioniserende) materiale er i henhold til gældende lovgivning forpligtet til at overdrage radioaktive emner til Dansk Dekommissionering [DD], som er det eneste sted i Danmark, der modtager radioaktive emner til lagring og genbrug (andre virksomheder modtager radioaktivt affald til forbrænding, se SIS vejledning på www.sst.dk/sis).

DD har ansvar for behandling og opbevaring af radioaktive emner, der skal lagres og genbruges.

DD håndterer radioaktive emner på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde og minimerer omkostningerne for vore kunder. I denne brochure kan I læse, hvilke lovkrav I som kunder skal leve op til, når I skal transportere og aflevere jeres radioaktive emner til DD. Vi gennemgår årligt vores priser for modtagelse og håndtering. Priserne fremgår af vores prisblad, som kan hentes på vores hjemmeside www.dekom.dk.

Bemærk, at DD ikke tilbyder afhentning af radioaktivt emner.

Hvilke emner modtages?

DD modtager både faste og flydende radioaktive materialer af dansk oprindelse, samt lukkede radioaktive kilder i afskærmning, heraf bl.a. skole- og industrikilder. Bemærk dog, at højaktive kilder i sikringsgruppe A (jf. bilag 6 i Bek. 670) og kilder importeret uden for Danmark, så vidt muligt skal overdrages til producenten og kun modtages hos DD efter konkret vurdering, jf. Bek. 670 §23 og Cirkulære om Dansk Dekommissionering (CIR1H) §2.

Hvilke emner modtages ikke

DD modtager ikke selvantændeligt og eksplosivt radioaktivt materiale. Her vil DD henviser til SIS for vejledning.

DD modtager i øvrigt ikke NORM affald. NORM affald står for "Natural occurring radioactive material". Ved denne type affald henvises i stedet til at kontakte Sundhedstyrelsen, Strålebeskyttelse (SIS).

Overdragelse af radioaktive emner skal altid finde sted efter forudgående aftale om tidspunkt, dvs. dato og klokkeslæt.

Anmeldelse af radioaktive emner

Det er af hensyn til miljø og medarbejdernes sikkerhed meget vigtigt, at I ikke afleverer jeres emner uden forudgående aftale med DD (I må da forvente at blive afvist).

- Anmeldelsen oprettes på dekom.dk, hvor der ligeledes er en guide til denne.
- Anmeldelsen skal indeholde firmanavn, navn på kontaktperson, telefonnummer og e-mailadresse på kontaktpersonen samt CVR- eller evt. EAN nummer og faktureringsadresse til brug for fakturering.
- Kilden/kilderne skal beskrives så nøjagtigt som muligt, herunder bl.a.; fysiske tilstand, vægt, aktivitet, nuklid (isotop) og dosishastighed på overflade af emne. Datablad eller certifikat vedhæftes. Detaljegraden vurderes fra sag til sag. Volumen af emnerne skal som min. estimeres.
- Ved anmeldelse af flere emner over $100\mu\text{SV/h}$, vil DD, i nogle tilfælde, vurdere om anmeldelsen skal deles op i flere anmeldelser.
- Anmeldelsen skal indeholde et billede af emnerne - Se også guide til gode billeder.
- Oplysning om defekt kilde/afskærmning skal oplyses.
- Oplys under alle omstændigheder emballeringen af emnerne og vedlæg billeder.
- Når anmeldelsen er behandlet og godkendt til modtagelse, sender DD en kvittering pr. mail. Såfremt DD ikke kan godkende anmeldelsen vil DD tage kontakt til jer
- Efter at modtagelsen er godkendt, aftales

DANSK DEKOMMISSIONERING

NATIONALT CENTER FOR RADIOAKTIVT AFFALD

leveringstidspunkt pr. mail eller telefonisk (dato samt tidspunkt). Levering kan tidligst ske ugen efter godkendt anmeldelse, og kun tirsdag, onsdag eller torsdag, i tidsrummet fra kl.09:00-13:00.

Guide – billeder af radioaktive kilder

Det er vigtigt at du tager retvisende billeder af kilderne som du ønsker at overdrage til DD. Du kan med fordel tage billeder af emnerne fra flere vinkler, for at få så mange detaljer med som muligt, heraf f.eks. serienummeret på emnet. Lig gerne et målestok ved siden af emnet.

Billede dokumentation er vigtigt for den videre behandling af dine emner, så DD kan sikre den korrekte håndtering og videre oplagring.

Det er særligt vigtigt at tage billeder, såfremt emnerne er beskadiget. Billedet skal vise hvor på kilden (og denne afskærmning) skaden befinder sig.

Regler for overdragelse

- Emnerne må ikke blandes eller sammenhældes, og det skal så vidt muligt sorteres efter type. Bemærk endvidere at fast og flydende emner ikke må blandes i samme beholder.
- Emnerne skal så vidt muligt afleveres i deres original emballage. Dette gælder også for skolekilder.
- Særligt for røgmeldere gælder det, at disse pakkes i plastposter og opbevares i plastlågssfade på 60-120 liter, dog med max vægt på 150 kg. Ikke-radioaktive røgmeldere modtages ikke.
- Faste kilder skal være anbragt i lukkede plastbeholder eller plastposer med en genluk funktion
- DD modtager biologisk emner i små mængder. Biologisk materiale skal pakkes i fass-spande.
- Emnerne skal være i tilstrækkelig strålingsafskærmning, der muliggør forsvarlig håndtering hos DD.
- Skarpe genstande, kanyler og andet sekundært affald skal afleveres i fass-spande eller tilsvarende plastbeholder.
- Radioaktive væsker, må kun afleveres i UN-godkendte beholdere. Beholdere med væsker som overdrages må maksimalt være 3 år gamle. Gerne 5 l plastdunk i plastpose. Flydende emner i stålbeholdere, må ikke indeholde frie syrer.
- Emnerne skal være markeret med tydelig ID (unique), så det er nemt for DDs medarbejder at se. Dette gælder især hvis flere kilder overdrages med tilhørende liste.
- DD ønsker ikke pap emballage eller fyld som styreform 'pakkechips' eller 'jordnødder'. Som fyld ønskes i stedet airbags eller bobleplast.
- Sikringskilder, faktureres både pr. emne samt et tillæg for antal m³.

Du kan læse mere om sikringsgrupper og kategorisering

i Bekendtgørelse 476 om brug af radioaktive stoffer,
bilag 6.

DD gør opmærksom på at der kan være anden relevant lovgivning i forbindelse med overdragelsen af det radioaktive emner, som f.eks. ADR regler. For yderligere information om den gældende lovgivning, henvises der til at kontakte SIS.

Regler for transport

Transporten til DD skal I selv arrangere og er ansvarlig for.

I skal sikre, at det radioaktive emner er opbevaret i godkendte beholdere, og at transport på almindelige veje følger de gældende betingelser på området, "ADR regler om transport af farligt gods, klasse 7".

Oplys emballeringen til DD og hvordan emnerne ankommer. Ligeledes om der skal tages hensyn til hvordan emnerne lastes af transporten, heraf om jeres kilder leveres på en palle eller ej.

Hvis I er i tvivl, kan I søge vejledning hos Sundhedsstyrelsen, Strålebeskyttelse (SIS) på www.sst.dk/sis eller hos det valgte transportfirma.

Transport skal aftales med et firma, der kan varetage transport af radioaktive stoffer, se liste med godkendte transportfirmaer på SIS' hjemmeside, www.sst.dk/sis

Materiale, der er overdraget til DD som affald, kan ikke senere returneres til leverandøren. Vi kan levere ikke-kontamineret afskærmningsmateriale (kontrolmålt) tilbage, med mindre den pågældende kilde skal blive i beholderen. Dette skal aftales på forhånd.

Regler for modtagelse af radioaktive kilder

- Kilder, der er registreret hos SIS, skal afmeldes hos SIS. Dette er afsenders ansvar.
- Ved transporter til DD med særligt arrangement, skal DD inddrages i planlægningen af, hvordan kilderne afleveres til modtagelse. Ekstra timeforbrug til DD-medarbejdere må da påregnes. Du kan finde priser for modtagelse af radioaktive kilder på DDs [hjemmeside](#).
- Hvis der skal speciel tekst på fakturaen (rekvisitionsnummer, navn eller andet), skal dette fremgå tydeligt af anmeldelsen.
- Transportemballage returneres som udgangspunkt ikke. Dog kan yderemballage/"Overpack", som har en transportmæssig funktion og i mindre grad virker stråleafskærmende, udleveres til afsender efter kontrolmåling for kontamination. DD skal i forbindelse med anmeldelse af emnerne, informeres om dette ønske. Kontamineret emballage returneres således ikke.

Kontaktinformation

Dansk Dekommissionering
Frederiksborgvej 399, bygning 212
4000 Roskilde
affald@dekom.dk
www.dekom.dk

Ved spørgsmål kan vi kontaktes på tlf.,
mellem kl.09:00-15:00
4633 6358

Kort over Risø med anvisning af bygning 211/212, hvor de radioaktive kilder skal afleveres (rød rute).

Kontrolmåling af kilderne skal ske ved bygning 211 inden den videre overdragelse.